

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 5. septembra 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách – Nariadenie (EÚ) č. 260/2012 – Jednotná oblasť platieb v eurách (SEPA) – Platba inkasom – Článok 9 ods. 2 – Dostupnosť platieb – Podmienka bydliska“

Vo veci C-28/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) z 20. decembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 17. januára 2018, ktorý súvisí s konaním:

Verein für Konsumenteninformation

proti

Deutsche Bahn AG,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan (spravodajca), sudcovia C. Lycourgos, E. Juhász, M. Ilešič a I. Jarukaitis,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: D. Dittert, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. januára 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Verein für Konsumenteninformation, v zastúpení: S. Langer, Rechtsanwalt,
- Deutsche Bahn AG, v zastúpení: C. Pöchhacker a L. Riede, Rechtsanwälte,
- Európska komisia, v zastúpení: H. Tserepa-Lacombe a T. Scharf, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 2. mája 2019,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 9 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009 (Ú. v. EÚ L 94, 2012, s. 22).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Verein für Konsumenteninformation (Združenie pre informovanie spotrebiteľov, ďalej len „VKI“) a spoločnosťou Deutsche Bahn AG, ktorý sa týka nemožnosti pre cestujúcich, ktorí nemajú bydlisko v Nemecku, zaplatiť za lístky rezervované na internetovej stránke tejto spoločnosti vo forme inkasa denominovaného v eurách, vykonaného prostredníctvom schémy pre inkaso stanovenej na úrovni Európskej únie (ďalej len „inkaso SEPA“).

Právny rámec

- 3 Odôvodnenia 1, 6, 9, 10 a 32 nariadenia č. 260/2012 znejú:

„(1) Vytvorenie integrovaného trhu s elektronickými platbami v eurách bez rozdielov medzi vnútroštátnymi a cezhraničnými platbami je nevyhnutné na náležité fungovanie vnútorného trhu. Na tento účel je cieľom projektu jednotnej oblasti platieb v eurách [(Single Euro Payments Area)] (ďalej len ‚SEPA‘) vypracovať spoločné celouniové platobné služby, ktorými sa nahradia súčasné vnútroštátne platobné služby. V dôsledku zavedenia otvorených spoločných platobných noriem, pravidiel a postupov a prostredníctvom integrovaného spracúvania platieb by SEPA mala poskytovať občanom a podnikom Únie bezpečné, ľahko použiteľné a spoľahlivé platobné služby v eurách za konkurencieschopné ceny. Toto by malo platiť v prípade platieb SEPA na vnútroštátnej aj cezhraničnej úrovni, za rovnakých základných podmienok a v súlade s rovnakými právami a povinnosťami bez ohľadu na miesto v rámci Únie. ...

...

(6) Iba rýchlou a komplexnou migráciou na celouniové úhrady a inkasá sa dosiahnu všetky prínosy integrovaného platobného trhu, aby sa mohli eliminovať vysoké náklady na súbežné prevádzkovanie tzv. tradičných produktov a produktov SEPA. Mali by sa preto ustanoviť pravidlá, ktoré by sa vzťahovali na uskutočňovanie všetkých úhrad a inkás v eurách v Únii. ...

...

(9) Aby sa úhrady mohli uskutočniť, musí byť dosiahnuteľný platobný účet príjemcu platby. Preto by sa s cieľom povzbudiť úspešné zavádzanie celouniových služieb v oblasti poskytovania úhrad a inkás mala v celej Únii zaviesť povinnosť dosiahnuteľnosti. S cieľom zlepšiť transparentnosť je ďalej vhodné skonsolidovať túto povinnosť a povinnosť dosiahnuteľnosti pri inkasách, ktoré sú už zavedené podľa nariadenia [Európskeho parlamentu a Rady] (ES) č. 924/2009 [zo 16. septembra 2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001 (Ú. v. EÚ L 266, 2009, s. 11)]. Všetky platobné účty príjemcu dosiahnuteľné pre vnútroštátne úhrady by mali byť dosiahnuteľné tiež prostredníctvom celouniovej schémy úhrad. Všetky platobné účty platiteľa dosiahnuteľné pre vnútroštátne inkaso by mali byť tiež dosiahnuteľné prostredníctvom celouniovej schémy inkás. Toto by sa malo uplatňovať bez ohľadu na to, či sa poskytovateľ platobných služieb rozhodne zapojiť do príslušnej schémy úhrad alebo inkás.

(10) Technická interoperabilita je nevyhnutným predpokladom pre hospodársku súťaž. S cieľom vytvoriť integrovaný trh elektronických platobných systémov v eurách je nevyhnutné, aby spracúvanie úhrad a inkás nebolo obmedzované obchodnými pravidlami alebo technickými prekážkami, napríklad povinnou účasťou vo viac ako jednom systéme na vyrovnanie

cezhraničných platieb. Úhrady a inkasá by sa mali uskutočňovať v rámci schémy, ktorej základné pravidlá schvália poskytovatelia platobných služieb zastupujúci väčšinu poskytovateľov platobných služieb z väčšiny členských štátov a tvoriaci väčšinu poskytovateľov platobných služieb v rámci Únie, a sú rovnaké pre cezhraničné transakcie a výhradne vnútroštátne transakcie úhrad a inkás.

...

...

(32) Na zabezpečenie širokej podpory pre SEPA zo strany verejnosti je nutné zaistiť vysokú úroveň ochrany platiteľov, najmä v prípade inkás. Súčasný, jediný celoeurópsky systém inkás pre spotrebiteľov, ktorý vytvorila EPC, poskytuje bezpodmienečné právo na vrátenie prostriedkov bez akýchkoľvek otázok v prípade autorizovaných platieb počas obdobia ôsmich týždňov odo dňa odpočítania prostriedkov, pričom toto právo na vrátenie prostriedkov podlieha niektorým podmienkam podľa článkov 62 a 63 smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2007/64/ES [z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES (Ú. v. EÚ L 319, 2007, s. 1)]. Vzhľadom na prevládajúcu situáciu na trhu a potrebu zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa by sa mal vplyv týchto ustanovení posúdiť v správe, ktorú Komisia v súlade s článkom 87 smernice 2007/64/ES predloží najneskôr do 1. novembra 2012 Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a [Európskej centrálnej banke] a ku ktorej prípadne pripojí i návrh na ich revíziu.“

4 Článok 1 nariadenia č. 260/2012 s názvom „Predmet a rozsah pôsobnosti“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„V tomto nariadení sa ustanovujú pravidlá na úhrady a inkasá denominované v eurách v rámci Únie, keď sa poskytovateľ platobných služieb platiteľa, ako aj poskytovateľ platobných služieb príjemcu nachádzajú v Únii alebo keď jediný poskytovateľ platobných služieb vykonávajúci danú platobnú transakciu sídli v Únii.“

5 Podľa článku 2 tohto nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

...

2. „inkaso“ je vnútroštátna alebo cezhraničná platobná služba, pri ktorej sa zaaží platobný účet platiteľa, keď platobnú transakciu iniciuje príjemca platby na základe súhlasu platiteľa;

3. „platiteľ“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má platobný účet a ktorá povolí uskutočnenie platobného príkazu z tohto platobného účtu tým, že dá svojmu poskytovateľovi platobných služieb pokyn na vykonanie platobnej transakcie, alebo v prípade, že platobný účet platiteľa neexistuje, fyzická alebo právnická osoba, ktorá vydáva platobný príkaz v prospech platobného účtu príjemcu;

4. „príjemca“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má platobný účet a je zamýšľaným príjemcom finančných prostriedkov, ktoré sú predmetom platobnej operácie;

5. „platobný účet“ je účet vedený na meno jedného alebo viacerých používateľov platobných služieb, ktorý sa používa na vykonávanie platobných transakcií;

...

21. „oprávnenie“ je vyjadrenie súhlasu a autorizácia platiteľa príjemcovi a (priamo alebo nepriamo prostredníctvom príjemcu) poskytovateľovi platobných služieb platiteľa na to, aby sa umožnilo príjemcovi iniciovať inkasovanie na zaťaženie konkrétneho platobného účtu platiteľa a aby sa umožnilo poskytovateľovi platobných služieb platiteľa splniť tieto pokyny;

...

26. „cezhraničná platobná transakcia“ je platobná transakcia, ktorú iniciuje platiteľ alebo príjemca a pri ktorej sa poskytovateľ platobných služieb platiteľa a poskytovateľ platobných služieb príjemcu nachádzajú v rôznych členských štátoch;

27. „vnútroštátna platobná transakcia“ je platobná transakcia, ktorú iniciuje platiteľ alebo príjemca a pri ktorej sa poskytovateľ platobných služieb platiteľa a poskytovateľ platobných služieb príjemcu nachádzajú v rovnakom členskom štáte;

...“

6 Článok 3 uvedeného nariadenia, nazvaný „Dosiachnuteľnosť“, vo svojom odseku 2 uvádza:

„Poskytovateľ platobných služieb platiteľa, ktorý je dosiahnuteľný pre vnútroštátne inkasá v rámci platobnej schémy, je v súlade s pravidlami celoúnieovej platobnej schémy dosiahnuteľný pre inkasá iniciované príjemcom prostredníctvom poskytovateľa platobných služieb nachádzajúceho sa v ktoromkoľvek členskom štáte.“

7 Článok 9 toho istého nariadenia s názvom „Dostupnosť platieb“ vo svojom odseku 2 stanovuje:

„Príjemca prijímajúci úhradu alebo používajúci inkaso na prijímanie finančných prostriedkov od platiteľa, ktorý má otvorený platobný účet v rámci Únie, neurčuje členský štát, v ktorom má byť daný platobný účet otvorený za predpokladu, že daný platobný účet je dostupný v súlade s článkom 3.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

8 VKI má v súlade s rakúskou právnou úpravou aktívnu legitimáciu na konanie pred súdom na účely ochrany spotrebiteľov.

9 Deutsche Bahn je podnikom železničnej dopravy so sídlom v Berlíne (Nemecko). Umožňuje spotrebiteľom rezervovať si medzinárodné cesty železnicou na svojej internetovej stránke. Na tento účel s nimi na základe svojich všeobecných prepravných podmienok uzatvára zmluvy.

10 Podľa jednej z podmienok vložených do týchto všeobecných prepravných podmienok môžu byť lístky rezervované na internetovej stránke spoločnosti Deutsche Bahn uhradené kreditnou kartou, prostredníctvom PayPal, okamžitým bankovým prevodom alebo inkasom SEPA. Podľa tejto zmluvnej podmienky táto posledná uvedená metóda úhrady je však akceptovaná iba s výhradou dodržania viacerých podmienok, a to, že platiteľ má bydlisko v Nemecku, že udelí súhlas na inkaso z účtu vedeného v banke alebo sporiteľni so sídlom v štáte zúčastňujúcim sa na SEPA, že banke alebo sporiteľni nariadi vykonať inkaso a že sa zaregistruje na internetovej stránke spoločnosti Deutsche Bahn. Okrem toho si aktivácia inkasa SEPA vyžaduje, aby platiteľ poskytol svoj súhlas s analýzou solventnosti.

11 VKI podal na Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň, Rakúsko) žalobu o zdržanie sa konania, aby bolo spoločnosti Deutsche Bahn uložené prestať používať uvedenú zmluvnú podmienku v jej zmluvách so spotrebiteľmi. Na podporu tejto žaloby VKI uvádzalo, že zmluvná podmienka, o akú ide vo veci samej, podľa ktorej musí mať platiteľ na vykonanie inkasa SEPA okrem iného bydlisko

v Nemecku, je v rozpore s článkom 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012, keďže na jednej strane sa platobný účet spotrebiteľa spravidla nachádza v členskom štáte jeho bydliska, a na druhej strane táto podmienka ukladá ešte väčšie obmedzenia než podmienka vyžadujúca od platiteľa, aby si otvoril platobný účet v Nemecku.

- 12 Deutsche Bahn tvrdila, že nariadenie č. 260/2012, keďže je adresované poskytovateľom platobných služieb, má za cieľ chrániť nie platiteľov, ale platby. Toto nariadenie neukladá príjemcom platieb, aby ponúkli inkaso SEPA všetkým spotrebiteľom v celej Únii. Spotrebiteľia okrem toho majú k dispozícii alternatívne metódy platenia za nákup lístkov na jej internetovej stránke. V každom prípade je podmienka týkajúca sa bydliska spotrebiteľa odôvodnená. V rámci schémy inkasa totiž poskytovateľ platobných služieb na rozdiel od toho, ako by to bolo v prípade iných schém platieb, neposkytuje príjemcovi žiadnu záruku zaplatenia.
- 13 Rozsudkom z 13. júla 2016 Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň) vyhovel žalobe VKI podanej za spotrebiteľov s bydliskom v Rakúsku po tom, čo konštatoval, že uvedená zmluvná podmienka bola v rozpore s článkom 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012.
- 14 Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajský súd Viedeň, Rakúsko) v konaní o odvolaní rozsudkom zo 14. marca 2017 zrušil tento rozsudok a zamietol žalobu VKI z dôvodu, že hoci článok 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012 zaručuje platiteľom, ako aj príjemcom, že nemusia mať viac ako jeden platobný účet na to, aby mohli vykonávať vnútroštátne a cezhraničné platby inkasom, toto nariadenie nezaväzuje príjemcov, aby vo všetkých prípadoch akceptovali špecifické platobné nástroje na vyrovnanie obchodných transakcií so spotrebiteľmi.
- 15 Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko), na ktorý VKI podalo mimoriadny opravný prostriedok proti tomuto rozsudku, sa domnieva, že tým, že platiteľom a príjemcom zakázal spresniť členský štát, v ktorom sa má nachádzať účet druhého účastníka, sa článok 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012 neobracia na poskytovateľov platobných služieb, ale uplatňuje sa na vzťahy medzi príjemcami a platiteľmi a v dôsledku toho má za cieľ chrániť ich. Hoci je pravda, že toto ustanovenie sa pri doslovnom výklade obmedzuje na zákaz stanovenia kritéria geografického umiestnenia platobného účtu, nič to nemení na tom, že podmienka, o akú ide vo veci samej, ktorá vylučuje inkaso SEPA, ak platiteľ nemá bydlisko v tom istom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom má príjemca sídlo svojich činností, by mohla byť v rozpore s uvedeným ustanovením, pretože platobný účet platiteľa sa spravidla nachádza v členskom štáte, v ktorom má svoje bydlisko.
- 16 Za týchto podmienok Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 9 ods. 2 nariadenia [č. 260/2012] vykladať v tom zmysle, že príjemcovi platby je zakázané platbu v systéme inkasa SEPA podmieňovať bydliskom platiteľa v členskom štáte, v ktorom má svoje sídlo alebo bydlisko aj príjemca platby, ak je prípustná aj platba iným spôsobom, ako napríklad kreditnou kartou?“

O prejudiciálnej otázke

- 17 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012 vykladať v tom zmysle, že bráni takej zmluvnej podmienke, o akú ide vo veci samej, ktorá vylučuje platbu inkasom SEPA, ak platiteľ nemá svoje bydlisko v tom istom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom má príjemca sídlo svojich činností.
- 18 Na úvod treba pripomenúť, že ako vyplýva z jeho odôvodnenia 1, nariadenie č. 260/2012 bolo prijaté v rámci projektu vytvorenia SEPA, ktorého cieľom je zaviesť pre platby denominované v eurách spoločné platobné služby v celej Únii a nahradiť vnútroštátne platobné služby.

- 19 Podľa znenia svojho článku 1 má toto nariadenie za cieľ stanoviť pravidlá na úhrady a inkasá denominované v eurách v rámci Únie, keď sa poskytovateľ platobných služieb platiteľa, ako aj poskytovateľ platobných služieb príjemcu, alebo keď sa jediný poskytovateľ platobných služieb vykonávajúci danú platobnú transakciu nachádzajú v Únii.
- 20 Ako vyplýva najmä z odôvodnení 1 a 6 uvedeného nariadenia, technické a obchodné požiadavky stanovené týmto nariadením sa uplatňujú na vnútroštátne a cezhraničné platby vykonané v rámci SEPA podľa rovnakých základných podmienok a v súlade s tými istými právami a povinnosťami, bez ohľadu na umiestnenie v Únii, a to s cieľom zabezpečiť úplnú migráciu úhrad a inkás vystavených na úrovni Únie, a tak zaviesť integrovaný trh pre elektronické platby v eurách, v ktorom neexistuje žiadny rozdiel medzi vnútroštátnymi a cezhraničnými platbami.
- 21 V tejto súvislosti článok 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012 stanovuje, že príjemca, ktorý používa inkaso na prijímanie finančných prostriedkov od platiteľa, ktorý má otvorený platobný účet v rámci Únie, nemá „určiť“ členský štát, v ktorom má byť daný platobný účet otvorený za predpokladu, že daný platobný účet je v súlade s článkom 3 tohto nariadenia, pričom pojem „inkaso“ je definovaný v článku 2 bode 2 uvedeného nariadenia v tom zmysle, že označuje vnútroštátnu alebo cezhraničnú platobnú službu, pri ktorej sa zaťažuje platobný účet platiteľa, keď platobnú transakciu iniciuje príjemca platby na základe súhlasu platiteľa.
- 22 Podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 260/2012 poskytovateľ platobných služieb platiteľa, ktorý je dosiahnuteľný pre vykonanie vnútroštátneho inkasa v súlade s platobnou schémou, musí byť rovnakým spôsobom dosiahnuteľný, ako to tiež vyplýva z odôvodnenia 9 tohto nariadenia, na vykonanie inkás iniciovaných príjemcom v súlade s pravidlami platobnej schémy na úrovni Únie prostredníctvom poskytovateľa platobných služieb, ktorý sa nachádza v inom členskom štáte.
- 23 Zo znenia článku 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012 v spojení s jeho článkom 3 ods. 2 tak vyplýva, že príjemcovi inkasa sa zakazuje uložiť povinnosť, aby sa účet platiteľa nachádzal v určitom členskom štáte, ak je tento účet dostupný pre vnútroštátne inkaso.
- 24 V prejednávanej veci je nesporné, že hoci zmluvná podmienka sporná vo veci samej ukladá platiteľovi povinnosť mať bydlisko v tom istom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom má príjemca sídlo svojich činností, teda Nemecko, naopak nevyžaduje, aby platiteľ mal platobný účet v určitom členskom štáte. Na takúto zmluvnú podmienku sa teda znenie článku 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012 výslovne nevzťahuje.
- 25 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora však treba pri výklade ustanovenia práva Únie zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok zo 17. októbra 2018, Günter Hartmann Tabakvertrieb, C-425/17, EU:C:2018:830, bod 18 a citovaná judikatúra).
- 26 V tejto súvislosti je pravda, že hlavným cieľom nariadenia č. 260/2012 je, ako bolo pripomenuté v bodoch 18 až 20 tohto rozsudku, stanoviť technické a obchodné požiadavky, pokiaľ ide najmä o inkasá, s cieľom zaviesť spoločné platobné služby v Únii.
- 27 Vzhľadom na to článok 9 ods. 2 tohto nariadenia v rozsahu, v akom sa výslovne týka osobitného vzťahu medzi platiteľom a príjemcom, prispieva aj k uskutočneniu cieľa spočívajúceho v dosiahnutí vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov potrebnej na zabezpečenie, ako to vyplýva z odôvodnenia 32 uvedeného nariadenia, ich podpory pre SEPA.
- 28 Toto ustanovenie totiž umožňuje použiť na účel zaplatenia inkasom jeden a ten istý platobný účet na celú operáciu v rámci Únie, čím sa predíde nákladom spojeným s udržiavaním viacerých platobných účtov, a z toho vyplýva, ako sa to uvádza v odôvodnení 10 nariadenia č. 260/2012, že obchodné

pravidlá nemajú za dôsledok obmedzenie možnosti spotrebiteľov uskutočniť v rámci integrovaného trhu pre elektronické platby v eurách akúkoľvek úhradu na účty príjemcov otvorené u poskytovateľov platobných služieb nachádzajúcich sa v iných členských štátoch.

- 29 Treba však konštatovať, že zmluvná podmienka, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje rozlišovanie založené na kritériu bydliska platiteľa, môže pôsobiť najmä na úkor spotrebiteľov, ktorí nemajú platobný účet v členskom štáte, v ktorom má príjemca sídlo svojich činností. Je totiž nesporné, že spotrebiteľia najčastejšie disponujú platobným účtom v členskom štáte, v ktorom majú svoje bydlisko.
- 30 Takáto podmienka tak nepriamo vedie k označeniu členského štátu, v ktorom sa má nachádzať platobný účet, čo vyvoláva účinky porovnateľné s účinkami vyplývajúcimi z takéhoto označenia konkrétneho členského štátu.
- 31 Vo väčšine prípadov totiž táto podmienka bydliska obmedzuje prístup k zaplateniu prostredníctvom inkasa SEPA len na platiteľov, ktorí majú platobný účet v členskom štáte, v ktorom má príjemca sídlo svojich činností, a preto vylučuje z tohto spôsobu platenia platiteľov, ktorí majú platobný účet v iných členských štátoch.
- 32 Z tohto dôvodu táto podmienka vyhradzuje tento spôsob platby v podstate na vnútroštátne platobné transakcie v zmysle článku 2 bodu 27 nariadenia č. 260/2012, teda na platobné transakcie, ktoré sa uskutočňujú medzi platiteľom a príjemcom, z ktorých každý má platobný účet u poskytovateľov platobných služieb nachádzajúcich sa v tom istom členskom štáte, a v dôsledku toho s výnimkou väčšiny cezhraničných platobných transakcií, ktoré podľa článku 2 bodu 26 tohto nariadenia zahŕňajú poskytovateľov platobných služieb nachádzajúcich sa v rôznych členských štátoch.
- 33 Z toho vyplýva, že zmluvná podmienka, o akú ide vo veci samej, môže ohroziť potrebný účinok článku 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012, pretože zbavuje platiteľov možnosti vykonať inkaso z účtu nachádzajúceho sa v členskom štáte podľa ich výberu. Toto ustanovenie tak znemožňuje dosiahnutie cieľa, ktorý toto ustanovenie sleduje a ktorý, ako bolo pripomenuté v bode 28 tohto rozsudku, je založený na zabránení tomu, aby obchodné pravidlá poškodzovali zavedenie integrovaného trhu pre elektronické platby v eurách, uvedeného v odôvodnení 1 tohto nariadenia.
- 34 V tejto súvislosti nie je relevantná skutočnosť, že spotrebiteľ môže použiť alternatívne metódy platby. Hoci totiž príjemcovia platieb naďalej môžu ponúkať alebo neponúkať platiteľom možnosť vykonať platby prostredníctvom inkasa SEPA, naopak, v rozpore s tým, čo tvrdí Deutsche Bahn, pokiaľ takúto možnosť poskytujú, títo príjemcovia nemôžu podmieňovať použitie tejto metódy platieb podmienkami, ktoré by boli v rozpore s potrebným účinkom článku 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012.
- 35 Podľa spoločnosti Deutsche Bahn však možno z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/302 z 28. februára 2018 o riešení neodôvodneného geografického blokovania a iných foriem diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti, miesta bydliska alebo sídla zákazníkov na vnútornom trhu, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 2006/2004 a (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES (Ú. v. EÚ L 60 I, 2018, s. 1), vyvodíť, že článok 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012 sa nevzťahuje na podmienku bydliska, o akú ide vo veci samej.
- 36 Okrem toho, že zo svojej pôsobnosti vylučuje služby v oblasti dopravy, akými sú služby vo veci samej, a že sa stalo uplatniteľným až od 3. decembra 2018, teda po tom, čo nastali skutkové okolnosti sporu vo veci samej, stačí konštatovať, že nariadenie 2018/302, ktoré sa konkrétne týka geografického blokovania, nemá za absencie spojenia medzi týmito dvomi nariadeniami stanoveného normotvorcom Únie nijaký vplyv na výklad článku 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012, ako to uviedol generálny advokát v bode 39 svojich návrhov.

- 37 Deutsche Bahn tiež tvrdí, že zmluvná podmienka bydliska, o akú ide vo veci samej, je odôvodnená potrebou kontrolovať solventnosť platiteľov, keďže riziko zneužitia a neplatenia je mimoriadne vysoké v prípade, ako je to vo veci samej, keď inkaso nasleduje po udelení oprávnenia na inkaso vydaného príjemcovi priamo platiteľom bez intervencie poskytovateľa platobných služieb, jedného alebo druhého z nich. Za týchto podmienok musí príjemca sám posúdiť riziko platobnej neschopnosti zákazníka.
- 38 Treba však poznamenať, ako to uviedol generálny advokát v bodoch 46 a 47 svojich návrhov, že ani článok 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012, ani žiadne iné ustanovenie tohto nariadenia nestanovujú výnimku z povinnosti uvedenej v tomto ustanovení, keďže normotvorca Únie dostatočne zohľadnil rôzne záujmy dotknuté medzi platiteľmi a príjemcami v rámci prijatia tohto ustanovenia.
- 39 V každom prípade príjemcovi nič nebráni v tom, aby znížil riziká zneužitia alebo platobnej neschopnosti, ako to uviedla Komisia na pojednávaní, napríklad tým, že stanoví, že dodanie alebo vytlačenie lístkov bude možné až po tom, ako tento príjemca dostane potvrdenie o skutočnej úhrade platby.
- 40 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 9 ods. 2 nariadenia č. 260/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej zmluvnej podmienke, o akú ide vo veci samej, ktorá vylučuje platbu inkasom SEPA, ak platiteľ nemá svoje bydlisko v tom istom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom má príjemca sídlo svojich činností.

O trovách

- 41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 9 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej zmluvnej podmienke, o akú ide vo veci samej, ktorá vylučuje platbu inkasom denominovanú v eurách, vykonanú prostredníctvom schémy pre inkaso stanovenej na úrovni Európskej únie (inkaso SEPA), ak platiteľ nemá svoje bydlisko v tom istom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom má príjemca sídlo svojich činností.

Podpisy